

Beleidsplan Gezonde School

1. Visie:

Wij vinden het belangrijk dat De Waerdenborch de gezondheid en gezonde leefstijl van haar leerlingen bevordert. Hiertoe wil De Waerdenborch een omgeving zijn waar gezond eten en drinken gemakkelijk en vanzelfsprekend is. Gezond eten en drinken bevorderen aantoonbaar de leerprestaties van leerlingen. De school is een beschermende plek en moet bijdragen aan een gezonde ontwikkeling en leefstijl van onze leerlingen. Daarom heeft voeding en gezondheid een structurele plek in het onderwijsprogramma en is er een signaleringsstructuur ingericht om gezondheidsproblemen vroegtijdig te signaleren en hierop vervolgens te anticiperen.

2. Het vignet 'De Gezonde School'

De Waerdenborch heeft als doelstelling uitgesproken om in schooljaar 2017/2018 het vignet 'De Gezonde School' te behalen. Een Gezonde School is een keurmerk waaruit blijkt dat een school effectief aandacht besteedt aan gezondheid.

Om in aanmerking te komen voor het vignet De Gezonde School (themacertificaat Voeding) dient de school aan de volgende criteria te voldoen:

1. Fysieke en sociale omgeving: gezond gedrag stimuleren door aanpassingen in de fysieke en sociale omgeving. Denk hierbij aan de Gezonde Schoolkantine en een watertappunt.
2. Gezondheidseducatie: in de lessen is er structurele aandacht voor gezondheid. Bijvoorbeeld door specifieke lessen over het thema voeding.
3. Signalering: gezondheidsproblemen worden gesignaleerd. Bijvoorbeeld door gebruik te maken van vragenlijsten van de GGD, gesprekken van leerlingen met de Jeugdgezondheidszorg, de rol van mentoren en een periodieke fitheidstest.
4. Beleid: alle maatregelen voor de gezondheid van leerlingen en medewerkers zijn vastgelegd in het schoolbeleid. Jaarlijks zal dit beleidsplan worden geëvalueerd en waar nodig de uitvoering of het beleid worden aangepast.

Begin schooljaar 2017/2018 is er een Gezonde Schoolcoördinator aangesteld die zich onder andere gaat richten op borging van de bovengenoemde criteria in de schoolorganisatie. Met het vignet Gezonde School mag een school zich gedurende drie jaar Gezonde School noemen en het logo voeren.

Dit beleidsplan is ingedeeld volgens de vier bovengenoemde criteria. Middels dit beleidsdocument wordt invulling gegeven aan het 4^e criterium 'Beleid'.

3. Fysieke en sociale omgeving.

Op De Waerdenborch werken we volgens de Richtlijnen Gezondere Kantines die zijn opgesteld door het Voedingscentrum. We maken hiermee de gezonde keuze de makkelijke keuze.

3.1 Basisregels

De verkoop van eten en drinken in onze locatie Holten is uitbesteed aan een externe cateraar. Daarbij zijn de volgende basisregels afgesproken:

Basisregel 1: De kantine biedt in elke productgroep minstens één betere keuze aan

Binnen de verschillende aangeboden productgroepen (zoals dranken, brood, zuivel, etc.) biedt de kantine minstens één betere keuze aan. Dit geldt voor het uitgestalde aanbod én voor het aanbod in de automaten. De betere keuzes zijn conform de definitie van het Voedingscentrum en daaraan gekoppelde Richtlijnen Voedselkeuze. Uitgangspunt is dat betere keuzes ook (voor leerlingen) aantrekkelijke keuzes moeten zijn. De aantrekkelijke keuzes zullen in samenspraak met de leerlingen/leerlingenraad worden bepaald.

Met onze cateraar hebben wij afgesproken dat zij ieder jaar het aanbod in de kantine in kaart brengen met de Kantinescan van het Voedingscentrum en de uitkomst rapporteren aan het hoofd bedrijfsvoering van De Waerdenborch. Daarnaast hebben wij met onze cateraar afgesproken dat regelmatig middels individuele enquêtes met leerlingen de dienstverlening en het productaanbod wordt afgestemd. Tevens vindt hierover (minimaal) jaarlijks overleg met het leerlingenparlement plaats.

Basisregel 2: Op de opvallende plaatsen liggen betere keuzes

De kantine hanteert deze drie uitstralingspunten:

1. Op de opvallende plaatsen bij het uitgestalde aanbod staan alleen betere keuzes. Dit betekent aan het begin van de counter en aan de voorzijde van de counter. Daarnaast zijn de 'aanbiedingen van de week' altijd de betere keuzes;
2. Op de opvallende plaatsen in de automaten staan alleen betere keuzes. Dit betekent op ooghoogte;
3. Bij de kassa worden enkel betere keuzes aangeboden.

Basisregel 3: De kantine stimuleert water drinken

In onze Gezonde Schoolkantine is water altijd beschikbaar, zowel bij het uitgestalde aanbod als in de automaten. Daarnaast bieden we in de (centraal gelegen) leerlingenkantine een watertappunt. Voor personeel is tevens een kraan beschikbaar in de personeelsruimte en in de keuken op de begane grond.

Om het gebruik van water te stimuleren hebben alle leerlingen aanvang schooljaar 2017/2018 een gevuld waterflesje gekregen die na gebruik weer gevuld kan worden bij het watertappunt. Vanaf schooljaar 2018/2019 krijgen alle brugklasleerlingen een waterflesje van school. Onze locatie in Goor kent vanwege haar beperkt leerlingaantal uitsluitend een aanbod via automaten en heeft tevens een watertappunt in de leerlingenkantine. Hierop zijn dezelfde beleidsregels van toepassing.

Basisregel 4: Toetsing handhaving basisregels

Met de externe cateraar is contractueel afgesproken dat deze periodiek (minimaal) jaarlijks toetst of het assortiment en dienstverlening voldoet aan de afgesproken normen en rapporteert dit onderbouwd in het periodiek overleg. Bij onvoldoende resultaten zal het rapport vergezeld

worden door een plan van aanpak om alsnog het gewenste resultaat te realiseren. De cateraar is ondertekenaar van het convenant Gezonde Voeding hetgeen betekent dat de schoolkantine onaangekondigd kan worden gecontroleerd door het JOGG en/of het Voedingscentrum hetgeen een extra waarborg is voor handhaving van de afgesproken basisregels.

3.2 Zilveren Schoolkantine Schaal

De Waardenborch heeft in januari 2018 de zilveren Schoolkanteschaal voor beide locaties van het Voedingscentrum in ontvangst mogen nemen. Op basis van een door Voedingscentrum uitgevoerde kantinescan blijkt dat de schoolkantine gezond is ingericht.

Voor de zilveren Schoolkantine Schaal betekent dit:

- Het uitgestalde aanbod en het aanbod in de automaten bestaat voor minimaal 60% uit betere keuzes;
- We bieden groente of fruit aan;
- De aankleding van de kantine verleidt tot een betere keuze.

De Waardenborch heeft de ambitie om (uiterlijk) schooljaar 2019/2020 de Zilveren Schoolkantine Schaal te 'upgraden' naar een Gouden Schoolkantine Schaal.

Dit laatste betekent:

- Het uitgestalde aanbod en het aanbod in de automaten bestaat voor minimaal 80% uit betere keuzes;
- We bieden groente en fruit aan;
- De aankleding van de kantine stimuleert leerlingen onbewust om de betere keuze te maken.

Middels de periodieke nieuwsbrief en de schoolgids worden ouders geïnformeerd over de invulling van het beleid aangaande gezonde schoolkantine en eventuele ontwikkelingen hieromtrent. Daarnaast wordt dit beleidsdocument gepubliceerd op onze website.

Gezondheidseducatie.

Voeding maakt structureel deel uit van het lesprogramma voor alle leerlingen van De Waardenborch gedurende meerdere schooljaren. De inhoud en diepgang van de lesstof is afgestemd op het opleidingsniveau. Thema's die tijdens het lesprogramma aan de orde komen zijn:

- Voeding en gezondheid, waaronder de groei, functies en invloed op lichaamsgewicht.
- Voedselkwaliteit, waaronder duurzaamheid, voedselveiligheid, voedselproductie en etiketten.
- De bereiding, de beleving en het kopen van het eten, waaronder eetgewoonten, vergelijkend warenonderzoek, bereiding, sociale en culturele aspecten.

Alle bovengenoemde onderwerpen komen zowel in de onderbouw als in de bovenbouw aan bod. Op deze manier worden leerlingen bewuster gemaakt dat hun leef- en eetpatroon van invloed is op hun gezondheid, prestatievermogen en welbevinden in het algemeen.

Signalering.

Binnen De Waerdenborch worden diverse instrumenten ingezet om te achterhalen hoe het is gesteld met de gezondheid, het welzijn en de leefstijl van de leerlingen. Door vergelijkingen met voorgaande jaren zijn tevens trends zichtbaar.

Wij hebben als school een signalerings-, zorg en verwijsstructuur rond vragen en problemen over voeding en gewicht. Hiervoor hebben wij een ZAT-team/ docenten/ zorgcoördinator/ mentoren/ jeugdarts/ schoolverpleegkundige/ vertrouwenspersoon aangewezen.

Meer concreet is de signaleringsfunctie als volgt ingericht:

- a) Alle leerlingen in het 2^e schooljaar voeren een persoonlijk gesprek met een verpleegkundige van de GGD. Daarbij wordt tevens een Body Mass Index afgenomen. De verpleegkundige geeft indien nodig de leerling en ouders een doorverwijzing. In verband met privacy heeft de school geen inzage in de resultaten van deze gesprekken en onderzoeken.
- b) Alle leerlingen in klas 4 hebben met de GGD een klassikaal adolescenten-contactmoment. Dit contactmoment is met name bedoeld om jongeren (herhaald) bewust te maken van het belang van een gezonde leefstijl.
- c) Iedere 4 jaar wordt er onder initiatief van de GGD een zogenoemde Emovotest (Elektronische MONitor en VOorlichting) afgenomen. Dit betreft een digitaal vragenformulier welke leerlingen invullen tijdens een mentorles. De Emovotest is een instrument om de gezondheid en leefstijl van jongeren in het voortgezet onderwijs te volgen. De vragenlijst gaat over verschillende onderwerpen, zoals lichamelijke en geestelijke gezondheid, sociale contacten, leefgewoonten, veiligheid, school en vrije tijd. Na het invullen van de vragen krijgt de leerling meteen een persoonlijk digitaal gezondheidsadvies. Daarbij hoort een advies op maat over een aantal onderwerpen. De leerling krijgt ook tips voor informatie op betrouwbare websites en kan zijn of haar gezondheidsprofiel bekijken. De leerling kan in de vragenlijst ook een verzoek indienen tot een persoonlijk gesprek met de GGD. De antwoorden worden door de GGD verwerkt en geanalyseerd en stelt vervolgens een schoolgezondheidsprofiel op. Waar mogelijk wordt tevens een vergelijking gemaakt met voorgaande jaren. De directie van De Waerdenborch ontvangt deze schoolbrede rapportage. Dit rapport wordt vervolgens binnen De Waerdenborch geanalyseerd door de coördinator ondersteuningsteam en (onder zijn leiding) besproken in het teamleidersoverleg waarbij tevens de directie aanwezig is. Hierbij wordt tevens besproken of er gezondheidsbevorderende initiatieven aan het gezondheidsbeleid van de school kunnen worden toegevoegd.

Binnen De Waerdenborch kunnen de leerlingen en/of de ouder(s) voor vragen of problemen terecht bij onder andere de mentor, de schoolmaatschappelijk assistent, de coördinator of medewerkers van het ondersteuningsteam of de vertrouwenspersoon. Indien daartoe aanleiding bestaat zullen betreffende medewerkers ook op eigen initiatief contact opnemen met de leerling en/of ouder(s).

- d) Tijdens de lessen Lichamelijke Opvoeding wordt in de klassen 1 t/m 3 jaarlijks een Eurofittest en een piepjestest afgenomen om de coördinatie, lenigheid, uithoudingsvermogen, kracht en snelheid van de leerlingen te meten. De uitkomsten worden meerjarig vastgelegd. Daarbij wordt door de leerkracht per leerling de lichamelijke ontwikkeling op de genoemde aspecten gevolgd en geanalyseerd. Indien hierin een zorgelijke trend zichtbaar is zal dit door de leerkracht (op laagdrempelige wijze) individueel met de leerling worden besproken. De leerkracht kan de leerling bij zorgen eventueel ook doorverwijzen naar de Jeugdgezondheidszorg (JGZ).

Voorgenomen besluit bestuur: 16-04-2018

Instemming GMR: 29-05-2018

Vastgesteld door bestuur: 29-05-2018